METSÄTALOUS

Leimaus on käynnistynyt normaalin vilkkaana.
TOIMINNANJOHTAJA ILPO PENTINPURO, KESKI-SUOMEN METSÄNHOITOYHDISTYS

Järeitä talvileimikoita korjataan nopealla tahdilla

Puukauppa on lähtenyt reippaasti liikkeelle. Talvileimikoista kysyntä kohdistuu järeisiin päätehakkuisiin.

KARI SALONEN

Nyt on kysyntää järeille talvileimikoille.

”Leimaus on käynnistynyt normaalin vilkkaana. Järeitä talvileimikoita kysytään nopeasti korjattavaksi”, kertoo toiminnanjohtaja **Ilpo Pentinpuro** Keski-Suomen metsänhoitoyhdistyksestä.

Puukauppa on käynyt vuodenvaihteen ylitse edellisvuotta vauhdikkaammin. Vuoden kahden ensimmäisen viikon aikana metsänomistajat myivät Metsäteollisuus ry:n jäsenille lähes 1,5 miljoonaa kuutiota puuta. Viime vuonna puukaupan avaus jäi alle 0,9 miljoonaan kuutioon.

Etenkin tukilla on nyt menekkiä. Pentinpuron mukaan metsänomistajien kannattaa käyttää tilanne hyväkseen ja pistää talviaukkoja tarjolle.

”Puukauppa toimii niin, että kannattaa tarjota sitä mitä kysytään.”

Puun hinnat 16.12.2013–12.1.2014

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	57,3 ↓	57,1 ↓	39,9 ↓	16,0 ↓	18,3 ↓	16,8 ↔
Keski-Suomi	57,2 ↓	57,8 ↔	40,5 ↓	17,4 ↓	18,8 ↔	17,5 ↔
Savo-Karjala	56,5 ↔	56,4 ↔	41,4 ↓	17,8 ↑	17,4 ↔	17,7 ↑
Kymi-Savo	57,8 ↔	57,2 ↔	43,2 ↔	16,7 ↓	18,6 ↑	17,4 ↔
Etelä-Pohjanmaa	56,9 ↓	55,7 ↓	36,6 ↓	18,8 ↔	18,6 ↓	17,8 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	52,5 ↓	52,8 ↓	-	17,7 ↓	18,8 ↑	17,4 ↔
Lappi	49,5 ↑	46,9 ↔	-	17,8 ↑	17,4 ↑	16,0 ↑
Koko maa	**56,6 ↔**	**56,9 ↔**	**41,4 ↓**	**17,4 ↓**	**18,4 ↔**	**17,4 ↔**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	48,9 ↓	48,4 ↓	-	14,3 ↓	15,1 ↓	14,1 ↓
Keski-Suomi	47,7 ↓	48,2 ↓	-	13,9 ↓	15,0 ↓	13,6 ↓
Savo-Karjala	45,9 ↓	45,7 ↓	-	13,6 ↓	14,2 ↔	13,9 ↓
Kymi-Savo	49,7 ↓	48,7 ↔	37,7 ↓	15,2 ↔	15,1 ↓	14,4 ↔
Etelä-Pohjanmaa	46,1 ↓	46,0 ↔	-	14,5 ↓	14,9 ↔	14,4 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	45,6 ↓	-	-	13,2 ↓	13,4 ↓	13,2 ↑
Lappi	44,7 ↑	-	-	13,8 ↑	-	-
Koko maa	**47,8 ↓**	**47,9 ↓**	**37,3 ↓**	**14,2 ↓**	**14,9 ↓**	**13,9 ↓**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	59,7 ↓	59,0 ↓	45,6 ↔	29,7 ↓	32,3 ↑	30,2 ↔
Keski-Suomi	70,4 ↑	68,0 ↑	45,8 ↓	29,9 ↓	30,6 ↔	30,1 ↔
Savo-Karjala	56,6 ↔	55,5 ↔	44,1 ↓	29,3 ↓	28,8 ↓	30,3 ↓
Kymi-Savo	56,0 ↓	55,8 ↓	45,0 ↓	29,5 ↓	29,6 ↓	29,6 ↓
Etelä-Pohjanmaa	55,9 ↔	54,2 ↓	-	29,4 ↓	31,0 ↔	29,8 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	57,6 ↔	58,1 ↑	-	29,3 ↔	-	30,5 ↔
Lappi	51,3 ↓	54,1	-	30,1 ↔	-	30,3 ↔
Koko maa	**64,4 ↑**	**64,1 ↑**	**44,7 ↓**	**29,6 ↔**	**30,6 ↔**	**30,0 ↓**

Hintojen muutos jaksolta 4.11.–1.12.2013: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Talviharvennukset eivät käy kaupaksi

Talviharvennusten kanssa tilanne on toinen. Niiden kysyntä on heikkoa. Pentinpuro ennustaa, että metsäteollisuuden puuntarve on kova tänäkin vuonna. Sahat käyvät kovilla kierroksilla ja myös sellulle on kysyntää.

Kesäleimikoiden menekki on sen mukainen. Pentinpuro odottaa että tukin lisäksi myös kesäharvennukset käyvät kaupaksi.

Metsäteollisuus on kaikkineen pärjännyt paremmin, mitä talouden tilasta saattaisi kuvitella. Tuoreimmat vientitilastot ovat lokakuulta. Silloin metsäviennin vauhti oli vuoden toistaiseksi parasta.

Korjuun osalta talvikelit ovat vasta alkamassa Etelä-Suomessa. Nyt pakkanen on kovettanut tiet ja myös metsäpohjat jäätyvät vauhdilla.

Lauha alkutalvi on näkynyt myös energiapuun kulutuksessa. Sitä ei ole tarvittu entiseen malliin.

JARMO PALOKALLIO

Puun tuonti satamiin tammi–marraskuu 2013, 1 000 m³

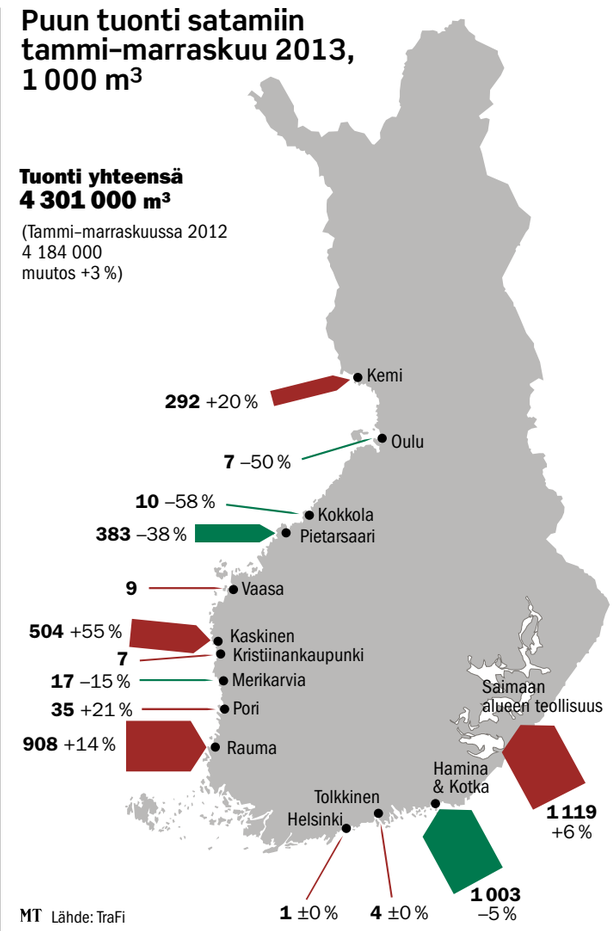

Puun tuonti satamiin kasvoi

Puun tuonti Suomen satamiin kasvoi viime vuonna.

Tuonnin kokonaismäärä tammi–marraskuussa 2013 oli 4,3 miljoonaa kuutiometriä. Tuonti kasvoi kolme prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajasta.

Saimaan kanava oli suosittu tuontiväylä, sillä Saimaan alueen teollisuus nousi tuontipuun suurimmaksi vastaanottajaksi.

Vuonna 2012 puuta tuotiin eniten Haminan ja Kotkan kautta. Viime vuonna Haminan ja Kotkan satama putosi puun vastaanottajana toiselle sijalle.

Rauma oli kolmanneksi suurin tuontipuun vastaanottaja sekä 2013 että 2012.

Kaskinen nousi viime vuonna tuontisatamien listalla neljänneksi ohi Pietarsaaren.

Metsä Group lisäsi tuontiaan Kaskisiin

Keskeinen syy Kaskisten sataman kasvaneisiin tuontilukuihin on Metsä Boardin Kaskisten-sellutehdas, jonka pääasiallinen raaka-aine on lehtikuitupuu.

”Tehtaan puunkäyttö lisääntyi selvästi edellisestä vuodesta. Niinpä puun tuontimme Kaskisiin kasvoi. Tuontia oli lisättävä, jotta tehdas sai tarvitsemansa puun”, kertoo Metsä Groupin hankintajohtaja **Heikki Karhunen**.

”Lisätuonti oli kokonaan haapakuitua, jota ostimme Venäjältä ja Baltiasta.”

Karhunen sanoo, että Metsä Groupin tuonti Kaskisiin kasvoi kuitenkin vähemmän kuin Trafin tilastoima luku kertoo.

Trafin mukaan tammi–marraskuussa 2013 Kaskisiin tuotiin puuta 179 000 kuutiometriä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Karhunen kertoo Metsä Groupin hankkineen Suomesta haapakuitua niin paljon kuin sitä oli ”järkevästi saatavilla”.

Metsä Groupin emoyhtiö on Metsäliitto Osuuskunta.

ANTTI KANTOLA

» Puun tuontimme Kaskisiin kasvoi. Tuontia oli lisättävä, jotta tehdas sai tarvitsemansa puun.«
HEIKKI KARHUNEN

Tammi–marraskuun hakkuut 2003–2013

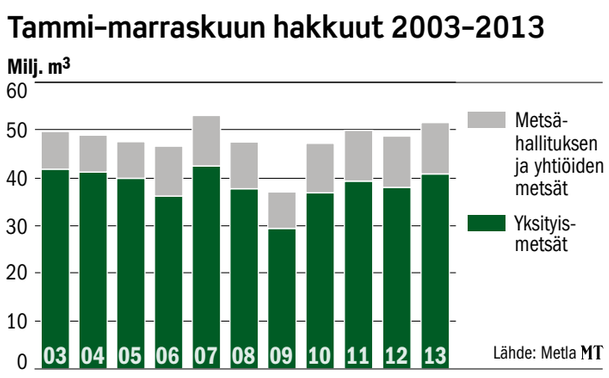

Hakkuut edelleen ennätysvauhdissa

Metsäntutkimuslaitos arvelee, että viime vuoden hakkuut nousivat 56 miljoonaan kuutioon. Se on yksi kaikkien aikojen kovimmista hakkuumääristä.

Tammi–marraskuun kaupallisista hakkuista kertyi puuta 51,4 miljoonaa kuutiometriä. Se on lähellä vuoden 2007 ennätystä.

Marraskuun hakkuista neljä miljoonaa kuutiota oli peräisin yksityismetsien hakkuista. Hakkuumäärä oli viisi prosenttia edellisvuotista suurempi, mutta keskimääräiseen verrattuna kolme prosenttia pienempi.

Yksityismetsien pystykaupoista kertyi puuta yhtä paljon kuin edeltävällä kymmenvuotisjaksolla keskimäärin eli 3,6 miljoonaa kuutiometriä.

Hankintakauppojen puuta puolestaan vastaanotettiin lähes viidennes keskimääräistä vähemmän.

Metsäteollisuusyhtiöiden ja valtion metsistä hakattiin marraskuussa puuta yhteensä 1,1 miljoonaa kuutiometriä. Määrä oli selvästi keskimääräistä suurempi.

Männyn hakkuut keskimääräistä pienemmät

Marraskuussa hakattiin tukkia ja kuitupuuta 2,5 miljoonaa kuutiometriä kumpaakin.

Tukkien osalta männyn hakkuut jäivät keskimääräistä pienemmäksi. Kuusta hakattiin aavistus tavanomaista enemmän.

Mäntykuitupuun määrä nousi 5 prosenttia ja kuusikuitupuun supistui yhdeksän prosenttia keskimääräiseen verrattuna.

Mikäli joulukuussa hakkuut pysyivät keskimääräisinä, nousee koko vuoden hakkuiden määrä liki 56 miljoonaan kuutiometriin.

JARMO PALOKALLIO

Metsänomistajille verokoulutusta

Metsänomistajalla on edessään jokavuotinen savotta.

Metsäveroilmoitusta varten pitää käydä läpi viimevuotiset puukauppatulot ja metsänhoidon menot.

Suomen metsäkeskus järjestää tammi–helmikuussa veroiltoja metsänomistajille.

”Mieltä askarruttavat usein poistot, metsävähennys tai esimerkiksi mönkijän käyttö. Pääsääntöisesti metsäveroissa pääsee pelkällä pääomaverolla, ja tuloista riippuen ei aina tarvita sitäkään. Mutta ei ole mahdotonta, että metsänomistaja saa nauttia pääomatulo- ja arvonlisäveron lisäksi myös luovutusvoitto-, varainsiirto-, perintö- ja lahjaveroista”, metsäkeskus valottaa.

Pirkanmaalla alkaa tänään keskiviikkona ”Massiivinen metsäverokiertue”, jonka tilaisuuksissa kouluttaa metsäneuvoja **Matti Äijö** Suomen metsäkeskuksesta. Kiertueen tavoite on kouluttaa tuhat metsänomistajaa.

”Kaikki metsänomistajat ovat tervetulleita koulutuksiin kuulemaan uusista metsäveroasioista ja kertaamaan myös vanhoja”, metsäkeskus rohkaisee.

Myös monet metsänhoitoyhdistykset, muun muassa Kanta-Häme, Pudasjärvi, Länsi-Pohja ja Etelä-Karjala, järjestävät jäsenilleen verokoulutuksia.

SUVI NIEMI

www.metsakeskus.fi/tapahtumat
www.mhy.fi/metsanhoitoyhdistykset/tapahtumat

HANNES HYVÖNEN

Heikki Lajusen saunamökki tehtiin myrskyn kaatamista männyistä Pihlajaveden Vatisaareen.

Myrskypuista syntyy hirsirakennuksia

Moni metsänomistaja miettii, mitä tekisi myrskyn kaatamille puille.

Leppävirtalainen hirsirakentaja **Hannes Hyvönen** suosittaa ottamaan myrskyn kaatamat rungot rakennuspuiksi.

Pienehkön myrskytuhon puiden katkonta ja kuljetus tienvarteen vie ison osan puukaupan tuloista. Muutama kymmenen runkoa ei välttämättä kiinnosta metsäyhtiöitä.

Myrskyn kaatamista puista saa oivaa raaka-ainetta pyöröhirsirakentamiseen, Hyvönen muistuttaa. Hän kertoo esimerkin savonlinnalaisen **Heikki Lajusen** työmaalta.

Asta-myrsky kaatoi Lajusen 1,7 hehtaarin saaresta 50–60 järeää mäntyä. Niistä Hyvönen ja **Jani Viitala** valmistivat paikalla saunamökin.

Uuteen noin 25 neliön saunamökkiin kului osa myrskypuista, läpimitaltaan 25–60 -senttisiä mäntyjä.

Juurineen kaatuneista puista muutamaan jätettiin juurakko paikoilleen.

Yksi juurikoukku komeilee kurkihirressä. Saunan lauteiden kannattimia tehtiin juurista, samoin kuistin rappukaide.

Kaareva porraskaide on männynjuurta.

Otsalaudat ja ikkunanpielet ovat tuppeensahattua kuusta. Rakennuksen ulkopinta on käsitelty tervalla.

Sähköttömään saareen rakentamisessa oli Hyvösen mukaan haastetta, mutta niistä selvittiin. Mökki nousi luonnonkiviperustalle.

”Meille teollisen hirsitalotuotannon ja virolaisen halpahirren veiston kanssa kilpaileville kotimaisille veistäjille tässä voisi olla yksi alue, jossa kilpailua ei ole”, Hyvönen vihjaisee.

Puut hankitaan keskitalvella

Hyvönen hankkii parhaillaan puutavaraa metsästä, järeitä tukkeja. Ne on kuorittava talvella. Kevättalvi on parasta kuivatusaikaa.

Raakakuorinnan Hyvönen tekee moottorisaha-avusteisella koneella. Viimeinen silaus syntyy veistovaiheessa vuoluraudalla, petkeleellä tai piilukirveellä.

”Pelkkahirreksi menevä kuusi on fiksumpaa kuivattaa pyöreänä puolikuivaksi.”

Nykyisin Hyvönen työstää enemmän mäntyä kuin kuusta. Järeää kuusta on kuitenkin paremmin saatavilla, joten se saattaa olla tulevaisuudessa pääraaka-aine.

Haavan kuivatus vie paljon aikaa. Niinpä usein valitaan nopeampi vaihtoehto.

”Kaikki lähtee metsästä”, Hyvönen muistuttaa. Käsin veistettävä hirsirakennus ei valmistu muutamassa kuukaudessa.

Hirrenveiston perusteet Hyvönen oppi Siilinjärvellä Toivalan metsäoppilaitoksen kurssilla. Hirsirakennuksia Hyvönen on veistänyt puolenkymmentä vuotta.

REIJO VESTERINEN

METSÄSTÄ LYHYESTI

”Guggenheimista puurakennuskohde”

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuoren** (kok.) mukaan Guggenheim-museon arkkitehtuurikilpailu täyttää valtakunnallisen puurakentamisohjelman tuen vaatimat kriteerit.

Ohjelman nimissä etsitään koko ajan uusia puurakentamisen kohteita.

Hyvä kilpailukyky on puualan kansainvälistymisen ja kasvun perusedellytys.

Puurakentamisohjelman tarkoituksena on pienentää rakentamisen hiilijalanjälkeä lisäämällä merkittävästi kotimaisen puun käyttöä rakentamisessa.

Valtakunnallisen puurakentamisohjelman tavoitteiden mukaisesti Guggenheim-museosta yhdistäisi korkeatasoisen arkkitehtuurin ja designin ympäristötietoiseen ja energiatehokkaaseen rakentamiseen.

Puukustannukset laskussa

Maailman lehtisellutehtaiden puukustannukset ovat laskeneet tasaisesti.

Kahdessa vuodessa laskua on kertynyt 17 prosenttia. Havusellutehtailla kustannusten lasku on jäänyt 10 prosenttiin. Viime vuoden syksyllä puukustannukset olivat matalimmillaan sitten vuoden 2009, kertoo Wood Resource Quarterly. Selvityksen mukaan puukustannusten osuus on noin 60 prosenttia sellun tuotantokustannuksista.

Premium Board yrityssaneeraukseen

Juankoskella sijaitseva kartonkiyhtiö Premium Board Finland eli entinen Stromsdal pääsi maanantaina yrityssaneeraukseen. Savon Sanomien mukaan edessä on saneerausohjelman läpivienti, velkojen leikkaus ja uuden käyttöpääoman hankinta. Siitä yrityksellä on esisopimus.

Tehtaan liiketoimintasuunnitelma odottaa 92 miljoonan liikevaihtoa 16 miljoonan euron käyttökatteella.

Metsä Group vähentää päästöjä

Metsä Groupiin kuuluva Metsä Tissue vähentää pehmopaperituotannon hiilidioksidipäästöjä. Vuoteen 2020 mennessä yhtiön tavoitteena on parantaa energiatehokkuutta 10 prosentilla.

Euroopan komissio tukee pehmopaperituotantoon sovellettavia, kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviä ja tuottavuutta parantavia toimintamalleja 400 000 eurolla.

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

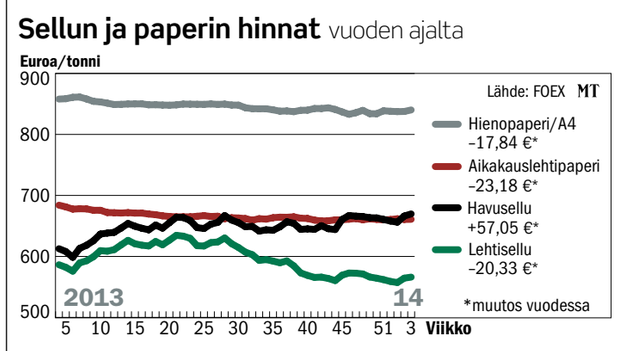

Kiinan uusivuosi näkyy sellukaupassa

Sellun myyjät ja ostajat odottelevat jo tammi-helmikuun vaihteessa vietettävää kiinalaista uuttavuotta, mikä on vuoden tärkein juhla Kiinassa. Juhlinta pysäyttää tehtaat viikoksi.

Sellukaupassa vuosi on alkanut myönteisin odotuksin. Maailman suurimpiin sellunkeittäjiin lukeutuva Mercer ilmoitti nostavansa Euroopassa havusellun tonnihintaa kymmenenen dollaria 930 dollariin tonnilta.

Metsä Fibren myynti- ja markkinointijohtaja **Ari Harmaala** arvelee, ettei sellukaupassa tapahdu ennen kiinalaista uuttavuotta merkittäviä muutoksia mihinkään suuntaan.

”Uudenvuoden jälkeen meno varmasti vauhdittuu Kiinassa ja myönteinen kehitys sellumarkkinoilla jatkuu”, Harmaala uskoo.

Pitkäkuituisen havusellun ja lyhytkuituisen lehtisellun hintaero kasvoi selvästi viime vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Havusellun sellun hinnan loivaan nousuun nähdään edelleen mahdollisuuksia.

Lyhytkuitusellun tarjonta kasvaa, kun kaksi uutta sellujättiä pääsee täyteen vauhtiin Etelä-Amerikassa.

Suzanon kapasiteetiltaan 1,5 miljoonan tonnin tehdas käynnistettiin vuodenvaihteessa Brasiliassa. Tämän vuoden tuotannoksi arvioidaan 1,1 miljoonaa tonnia eukasellua.

Stora Enson ja chileläisen Araucon puoliksi omistaman tehtaan odotetaan aloittavan Uruguayssa tuotannon tänä vuonna.

JUHA KAIHLANEN

» Uudenvuoden jälkeen meno varmasti vauhdittuu Kiinassa ja myönteinen kehitys sellumarkkinoilla jatkuu.«
ARI HARMAALA